

ساعت شروع امتحان: ۹ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق (۲)
تاریخ امتحان: ۹۰/۶/۱۶	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سال سوم متوسطه سالی واحدی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش	نوبت شهریور	
ردیف	راهنمای تصحیح سوالات	بارم
۱	در این صورت هم غیبت او را کرده(۰/۲۵) و هم به او بهتان زده است (۰/۲۵) و احکام هر دو مورد بر آن صدق می کند یعنی هم باید استغفار کند (۰/۲۵) و هم از آن فرد حلالیت بطلبد . (۰/۲۵)	۱
۲	غیبت شونده مؤمن باشد ، عیب و نقص کسی را بگوید نه کمالش را ، عیب و نقص بازگو شده از مردم پوشیده باشد ، قصد انتقاد وجود داشته باشد و ... (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۳	زیرا در چنین حالی گاه مصلحت گفتن عیب از مفسد نگفتن آن بیشتر است و بحث تزاهم اهم و مهم پیش می آید.	۱
۴	باید بکوشد مسیر سخن را منحرف کند یا به گونه ای حرف را عوض کند (۰/۵) و اگر باز هم نتوانست جلو این گناه را بگیرد مجلس غیبت را ترک کند . (۰/۵)	۱
۵	منظور از « تجاهر به گناه نزد همگان » آن است که ابایی از انجام گناه نزد همگان نداشته باشد ، اگرچه همه او را نبینند.	۱
۶	مثل مصمم بودن به انجام فریضه حج قبل از استطاعت و پشیمان شدن پس از حصول استطاعت به دلیل غلبه خواهش های نفسانی بر او .	۱
۷	اگر مقصود گوینده خبر دادن از همان چیزی باشد که می گوید صفات راست و دروغ در آن راه می یابد (۰/۵) ولی اگر مرادش تنها بیان کثرت ، تکرار یا مدد و ذم باشد دروغ شمرده نمی شود . (۰/۵)	۱
۸	دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ص) و پیشوایان معصوم (ع) گواهی و شهادت دروغ ، قسم دروغ و تهمت زدن را به صورت مسلم از گناهان بزرگ به شمار آورده اند . (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۹	الف) جایز است ب) جایز است ج) جایز نیست د) جایز است (هر مورد ۰/۵)	۲
۱۰	گاه بهتان به صورت رفتار اتفاقی و ناپایدار از انسان سر می زند که با هوشیاری اندک می توان آن را رفع کرد . (۰/۵) گاه تکرار شده و به صورت عادت و رفتاری ریشه دار در می آید که به آن ملکه بهتان گفته می شود (۰/۵)	۱
۱۱	زشت ترین قسم بهتان آن است که بهتان زننده رفتار ناشایستی را که از خودش سرزده به دیگری نسبت دهد .	۱
۱۲	مراء در نزد دانشمندان اخلاقی عبارت است از خردگیری و اشکال گرفتن از کلام دیگران ، برای آن که نقص کلام آنها آشکار شود .	۱
۱۳	هرگاه انسان با دانشمند مراء کند ، وی پی می برد که آن فرد در جستجوی علم نیست و دانش خود را عرضه نمی کند(۰/۵) و اگر با جاھل مراء کند او را خوار و پست می سازد . (۰/۵)	۱
۱۴	شماتت موجب گرفتاری شماتت کننده به همان مصیبت در دنیا (۰/۵) و قهر خدا و عذاب آخرتی به واسطه آزار رساندن وی به مؤمن می گردد . (۰/۵)	۱
۱۵	زیرا کیفر و پاداش هر کس در قیامت با عمل او متناسب است و به تعبیر دقیق تر ، قیامت صحنه « تجسم اعمال » یا دیدن واقعیت عمل خویش است . لذا اگر کسی را مسخره کرده خود مورد تمسخر واقع می شود .	۱
۱۶	برای درمان این بیماری باید به عواقب و پیامدهای شوم آن اندیشید (۰/۵) همچنین استهزاء کننده باید بیندیشد اگر خود او مورد استهزاء قرار می گرفت ، آیا خشنود می شد ؟ (۰/۵)	۱
۱۷	در صورتی که سخن چین برای به هم زدن رابطه دو نفر ، سخن هر کدام را برای دیگری نقل کند از آن به دو به دو به هم زنی تعبیر می شود .	۱
۱۸	نفرت و دشمنی ، طمع و چشمداشت ، حسد ، تفریح و سرگرمی (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۱۹	پیامدهای دنیوی: گسستن پیوند دوستی و برادری ، محروم شدن از رحمت الهی ، سلب اعتماد مردم از سخن چین ، رسوایی سخن چین پیامدهای آخرتی : عذاب قبر ، مسخر در محشر ، محروم شدن از بهشت ، عذاب آخرت (ذکر دو پیامد در هریک کافی است هر مورد ۰/۲۵)	۱